

Jaarverslag 2023

**PROVINCIAAL DOORTREKKERSTERREIN
LILLE**

Voorstelling	4
Ligging	4
Terrein	4
Doelgroep	5
Verblijfsperiodes en bezetting	7
Duur van een verblijf.....	7
Bezoekers.....	8
Bezettingsgraad.....	12
Beheer.....	16
Personeel.....	16
Inkomsten	16
Afstemming met de andere doortrekkersterreinen	16
Sociaal medisch netwerk.....	18
Klachten en meldingen	20
Evaluatie	21

Beste lezer

Op vraag van de Vlaamse minister van Wonen realiseerde de provincie Antwerpen drie jaar geleden een nieuw doortrekkersterrein vlakbij de E34, op de grens van de gemeenten Lille, Beerse en Vosselaar. Na Gent, Kortrijk en Asse is dit het vierde terrein in Vlaanderen dat voor rondtrekkende woonwagenbewoners wordt aangelegd.

Het terrein wordt beheerd door de dienst Wonen.

Voor je ligt het jaarverslag van het derde werkingsjaar.

In wat volgt lichten we onder andere de bezetting, het beheer en het sociaal medisch netwerk toe.

Veel leesplezier.

Vince Loots
Terreincoördinator

Joëlle Moers
Terreinbeheerder

Voorstelling

Ligging

Het provinciaal doortrekkersterrein Lille is gelegen aan het op- en afrittencomplex 22 - Beerse op de E34. Het terrein is daarmee vlot bereikbaar en perfect ontsloten naar het hoofdwegennet.

© Provincie Antwerpen

Het terrein situeert zich in een beboste oksel van de Kempische heuvelrug met onder meer de zorginstelling Het Gielsbos en de Lilse Bergen. Gierle is de meest dichtbijgelegen dorpskern, op zo'n 3 km. Beerse, ten noorden van het doortrekkersterrein, situeert zich op 4 km. Het centrum van Turnhout bevindt zich op 7,5 km.

Terrein

Het provinciaal doortrekkersterrein Lille staat exclusief ter beschikking van rondtrekkende woonwagenbewoners. Zij kunnen rekenen op een (tijdelijke) kwaliteitsvolle verblijfplaats, het comfort van basisvoorzieningen en een ondersteunend aanbod, waaronder educatieve spelactiviteiten voor kinderen.

Er zijn op het terrein vijf clusters voor in totaal 25 woonwagens. De realiteit leerde ons ondertussen dat 20 standplaatsen het maximum is om de situatie op het terrein leefbaar te houden. De grootte van de woonwagens, het aantal woonwagens per gezin en de beschikbare beweegruimte voor buitenactiviteiten spelen hierbij een rol.

© Provincie Antwerpen

Elke cluster is uitgerust met een sanitair blok met toiletten, elektriciteits- en wateraansluitingen. In het hoofdgebouw bevinden zich de douches, aangepast sanitair voor personen met een beperking, het kantoor van de terreinmedewerkers, en een polyvalente ruimte voor overleg en activiteiten voor de doortrekkers.

Doelgroep

Woonwagendwoneers leven in een zeer gesloten gemeenschap. Familiebanden zijn in de woonwagencultuur erg belangrijk. Ze trekken daarom steeds rond in groeps- en familieverband, zelden als individueel gezin. Behoor je niet tot de groep, dan vraagt het veel tijd om hun vertrouwen te winnen. De tradities en rituelen, die van generatie op generatie worden doorgegeven, zijn belangrijk voor de identiteit van de gemeenschappen. Om die reden is de woonwagencultuur sinds 2003 ook door Unesco beschermd als immaterieel erfgoed. Ook in Vlaanderen werd de woonwagencultuur opgenomen op de inventaris van het immaterieel cultureel erfgoed, waardoor ze als officiële cultuur is erkend.

© Provincie Antwerpen

We onderscheiden drie groepen die regelmatig het doortrekkersterrein bezoeken.

Vlaamse Roms

De meeste Roms komen oorspronkelijk uit het noorden van India. Na de afschaffing van de slavernij in Roemenië op het einde van de 19^e eeuw, zijn velen naar West-Europa afgezakt. Romanes is hun moedertaal, Frans is hun tweede taal. Professioneel richten zij zich op het aan- en verkopen van tweedehandsauto's.

Bretoenen

Bretoenen zijn woonwagenbewoners die vanuit het noorden van Frankrijk naar ons land komen, meestal om te werken. Ze spreken Frans en zijn vooral actief in de bouw (onder andere dak- en schilderwerken).

Travellers

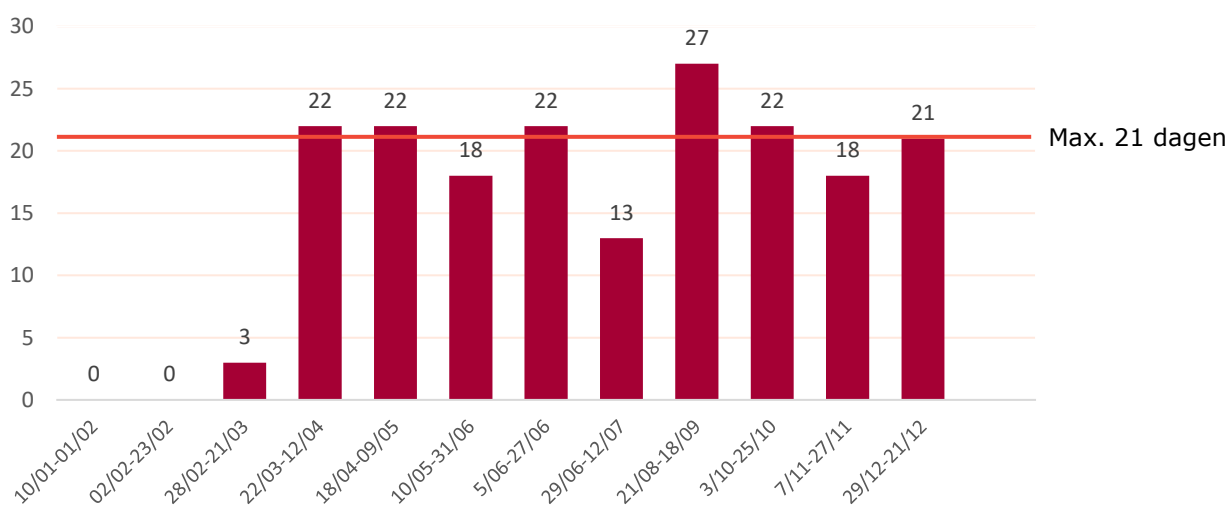
Engelse en Ierse travellers trekken reeds sinds de middeleeuwen rond. De nationaliteit wijst enkel naar hun roots in dat specifieke land. Ze hebben een eigen taal, Shelta, maar spreken ook Engels met een eigen accent. Ook zij zijn vooral actief in de bouw.

Verblijfsperiodes en bezetting

Woonwagenbewoners mogen maximaal 21 dagen verblijven op het terrein, voor ze weer verder trekken. Kortere periodes zijn toegelaten. In uitzonderlijke gevallen wordt er toegestaan om langer te blijven.

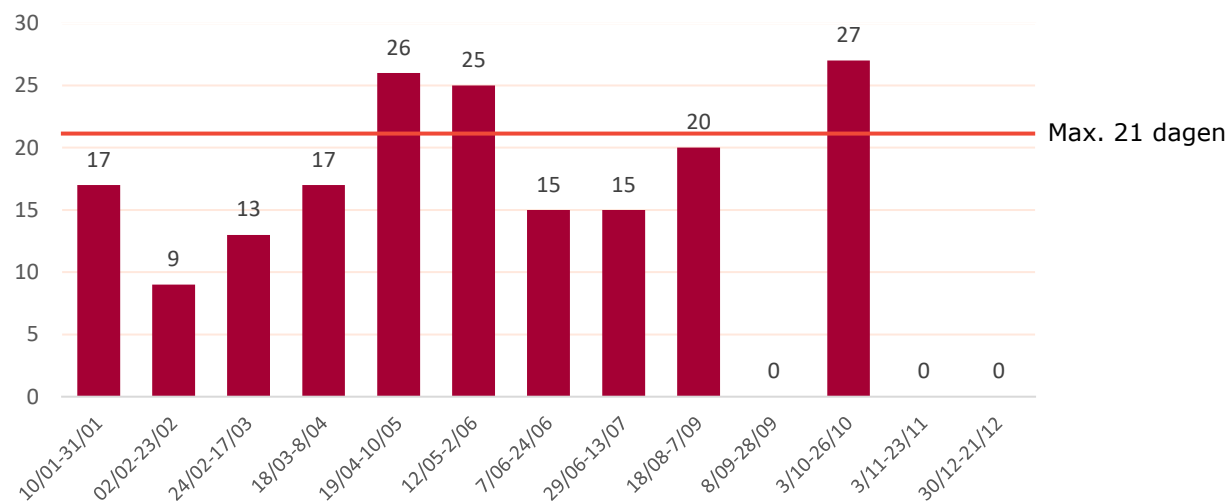
Duur van een verblijf

Gemiddeld duurde een verblijf in 2023 19 dagen. De verblijfsperiodes varieerden van 3 tot 27 dagen.

Grafiek 1: verblijfsduur per verblijfsperiode, 2023

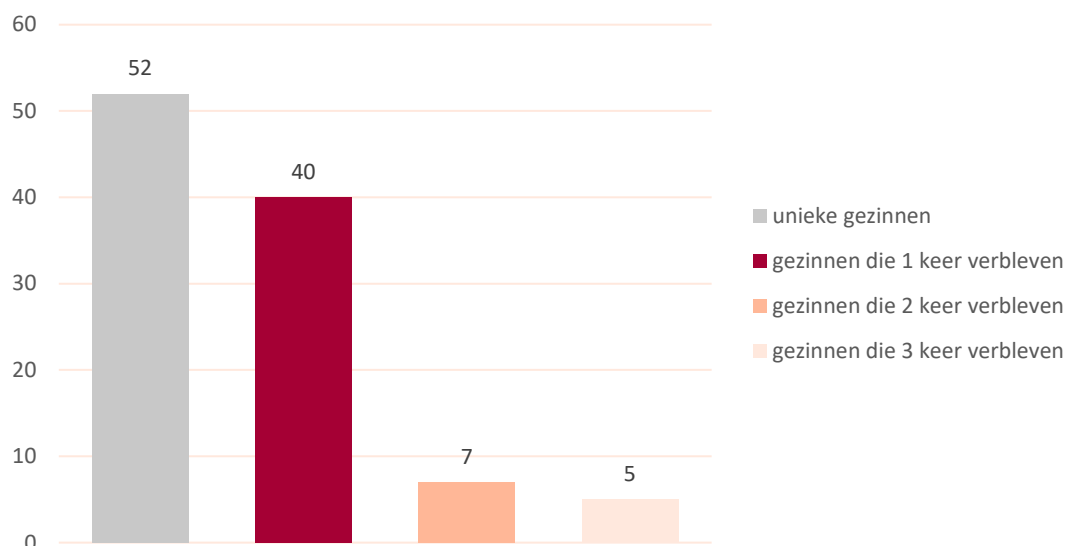
In 2022 bedroeg de gemiddelde verblijfsduur nog 18 dagen. De verblijfsperiodes varieerden van 9 tot 27 dagen.

Grafiek 2: verblijfsduur per verblijfsperiode, 2022

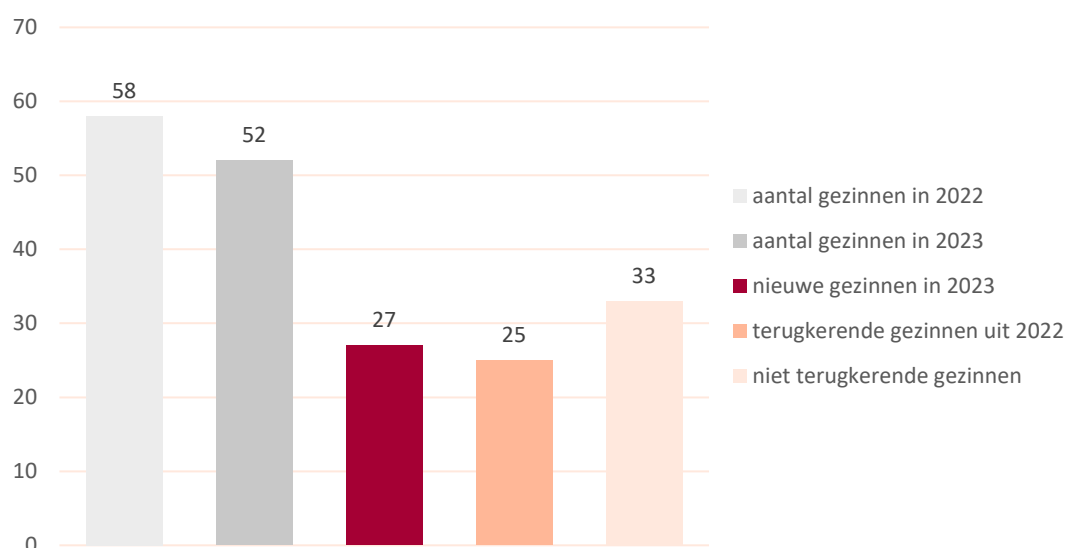
Bezoekers

Er werden doorheen het jaar 69 verblijven geregistreerd waarbij in totaal 52 unieke gezinnen gebruik maakten van de faciliteiten op het terrein. Ongeveer een vijfde van de gezinnen maakte meerdere keren gebruik van het terrein. Er kwamen 33 nieuwe gezinnen naar het terrein in 2023.

Grafiek 3: verblijfsfrequentie, 2023

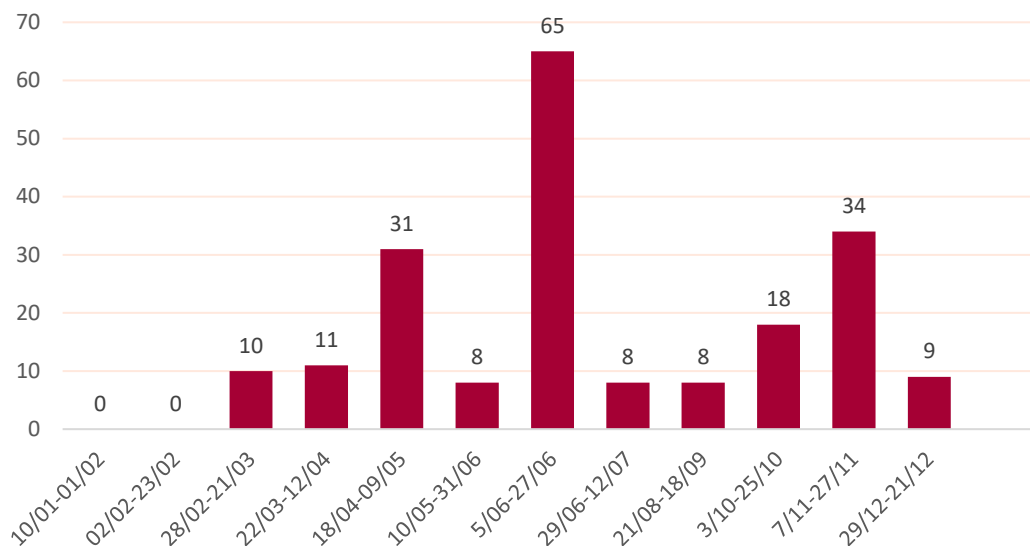
Van de 52 gezinnen die het terrein in 2023 bezochten, verbleven er 25 al in 2022 op het doortrekkersterrein. 27 gezinnen verbleven er in 2023 voor het eerst.

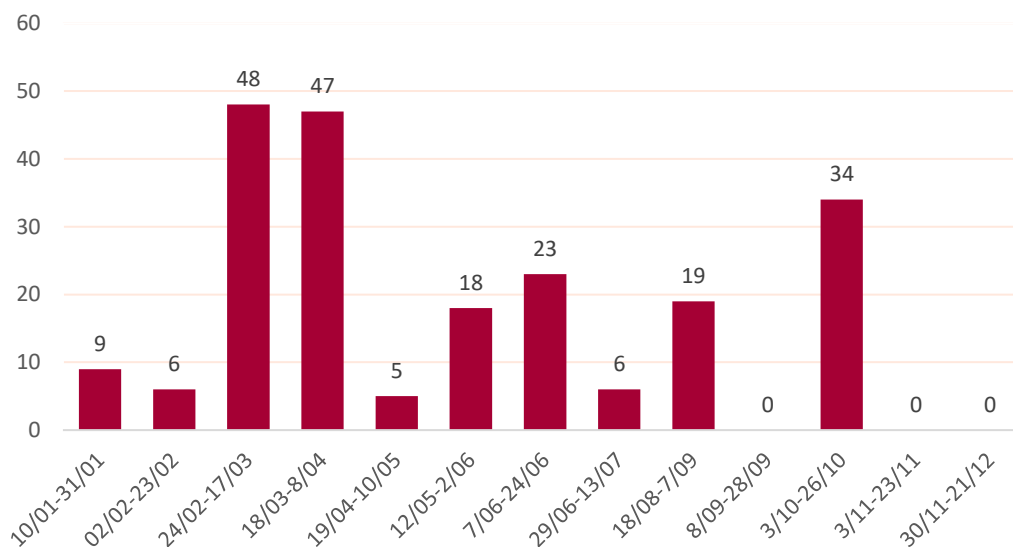
Grafiek 4: terugkerende gezinnen, 2023

Uit de analyse van de verzamelde identiteitsgegevens blijkt dat er 202 personen deel uitmaken van de 52 gezinnen die een of meerdere malen een

standplaats verkregen op het terrein. Ter vergelijking: in 2022 ging het om 215 personen en 58 gezinnen. 65 bewoners op het terrein komt in deze grafiek overeen met een bezetting van 20 standplaatsen.

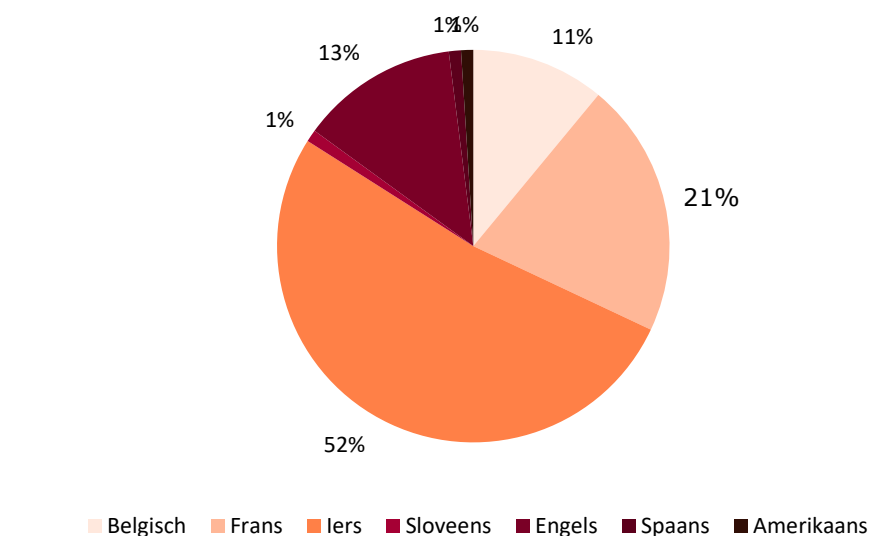
Grafiek 5: aantal geregistreerde bewoners per verblijfsperiode, 2023

Grafiek 6: aantal geregistreerde bewoners per verblijfsperiode, 2022

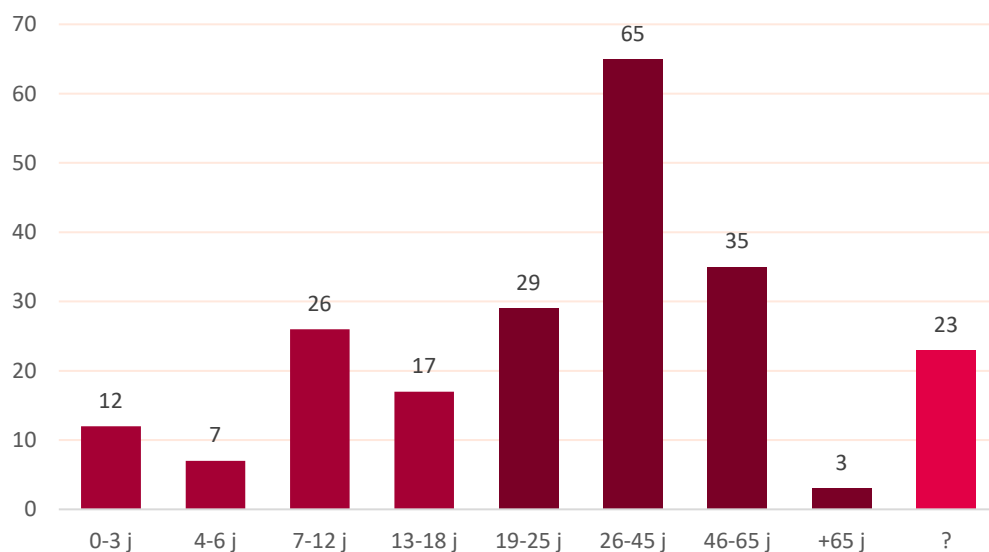
Demografische kenmerken

De overgrote meerderheid van de bezoekers had de Ierse nationaliteit.

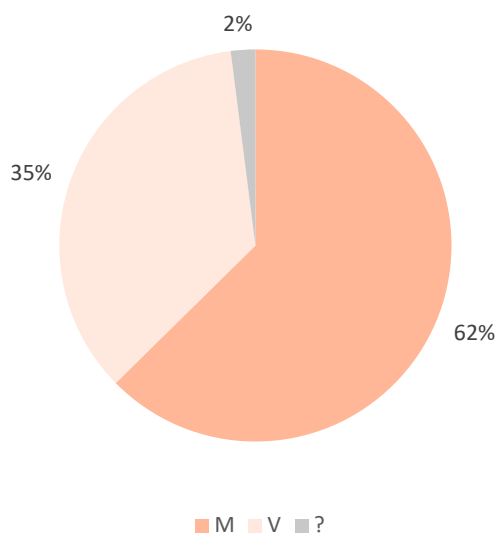
Grafiek 7: nationaliteiten, 2023

28% van de bezoekers bestaat uit kinderen jonger dan 18 jaar.

Grafiek 8: leeftijdscategorieën, 2023

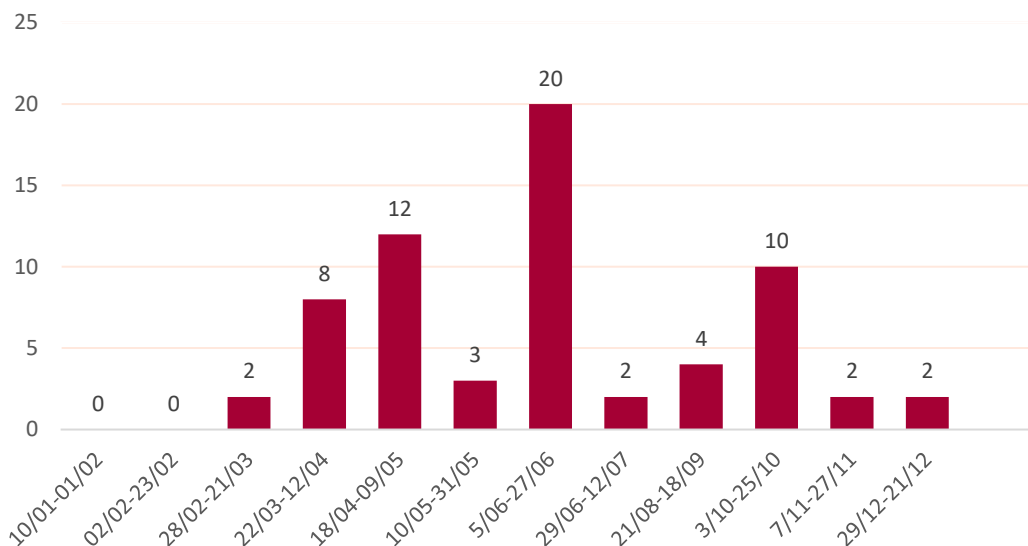
Een meerderheid van de bezoekers is van het mannelijke geslacht.

Grafiek 9: geslacht, 2023

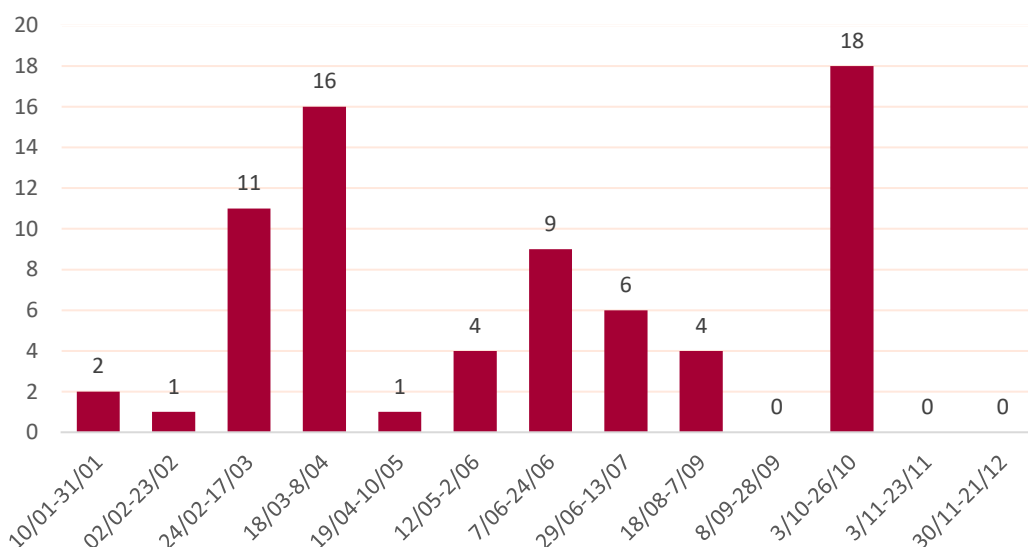
Bezettingsgraad

In 2023 bedroeg de bezettingsgraad gemiddeld bijna 33% met een maximum van 100% en een minimum van 10%. Hierbij hielden we geen rekening met periodes zonder reservaties of periodes met geannuleerde reservaties.

Grafiek 11: aantal gezinnen per verblijfsperiode, 2023

In 2022 bedroeg, volgens dezelfde berekening, de gemiddelde bezettingsgraad bijna 38 % met een maximum van 90% en een minimum van 5%.

Grafiek 12: aantal gezinnen per verblijfsperiode, 2022

Sluitingsdagen

Het terrein was in 2023 52 dagen gesloten, waarvan 24 dagen voor onderhoud (twee dagen per maand) en 28 verlofdagen van de terreinmedewerkers.

Uitdagingen voor een maximale bezetting

We mikken op een gemiddelde bezettingsgraad van 75%. In 2023 haalden we deze doelstelling niet.

De redenen voor een lagere bezettingsgraad werden onderzocht en blijven ook vandaag nog overeind. Heel wat van deze redenen maken het ook in de toekomst moeilijk om onze doelstelling van een 3/4 bezettingsgraad te halen. Dit proberen we te compenseren met onze sterke betrokkenheid en kwalitatieve dienstverlening. Zo houden we de vinger aan de pols door regelmatig in gesprek te gaan met de doortrekkers op het terrein en voorzien we activiteiten voor de kinderen. Bovendien blijven we het terrein verder bekendmaken door:

- onze contactgegevens onder de aanwezige doortrekkers te verspreiden
- folders over het terrein te voorzien op de andere doortrekkersterreinen en bij onze partnerorganisaties
- actief de positieve werking van het doortrekkersterrein in de kijker te zetten via folder en website
- de samenwerking met de andere doortrekkersterreinen te versterken met het oog op vlotte doorverwijzingen
- in te zetten op kwalitatieve dienstverlening met het oog op goede mond-aan-mond reclame.

Om kennis te delen en woonwagenbewoners die doorreizen vanuit Wallonië en Frankrijk verder te helpen, namen we op 16 mei 2023 deel aan de "Journée des Gens du Voyage" in Namen, op uitnodiging van het Centre de Médiation des Gens du Voyage et des Roms en Wallonie. Dit bood ons de kans om het doortrekkersterrein en de werking ervan uitgebreid voor te stellen aan een brede groep van lokale besturen, middenveldorganisaties betrokken bij de doortrekkers en vertegenwoordigers van de doelgroep zelf. Zo konden we ons netwerk uitbreiden aan de andere zijde van de taalgrens met het oog op een betere bekendheid van het terrein.

Nood aan nieuw reservatiesysteem

Een probleem dat sinds 2022 opduikt zijn groepen die last-minute afzeggen of die zonder verwittiging niet komen opdagen.

Hierdoor kunnen de terreinmedewerkers gezinnen op de wachtlijst niet meer helpen. Vaak hebben zij al een locatie voor die verblijfsperiode gevonden. Het terrein blijft daardoor onnodig leeg. Ook in 2023 waren er twee verblijfsperiodes zonder bewoners op het terrein.

De terreinmedewerkers stellen bovendien vast dat sommige groepen voor dezelfde periode reservaties maken op meerdere doortrekkersterreinen, vaak onder andere namen, waardoor controle niet mogelijk is. Op het allerlaatste moment, afhankelijk van werkopportunities of familiale gebeurtenissen, beslissen zij op welk terrein zij effectief zullen staan.

Een vernieuwde en gecoördineerde aanpak van het reservatiesysteem voor alle Vlaamse doortrekkersterreinen dringt zich daarom op. Om de genoemde problematiek curatief en structureel aan te pakken onderzoeken we in samenwerking met de dienst Algemene ICT-ondersteuning de mogelijkheid om een online reservatie-applicatie te ontwikkelen. De applicatie kan de bovenstaande problematiek ondervangen en biedt tal van andere mogelijkheden om de efficiëntie en de bezettingsgraad van het terrein te verhogen. Uit navraag bij de bezoekers is gebleken dat een deel van de doelgroep reeds vertrouwd is met het gebruik van dergelijke reservatiesystemen. In Frankrijk zouden veel terreinen er al gebruik van maken.

In 2023 werden er constructieve gesprekken gevoerd met de medewerkers van de andere doortrekkersterreinen om een gezamenlijk reservatiesysteem op te zetten. Alle betrokkenpartijen staan open voor het initiatief. We onderzoeken verder hoe dit kan worden gerealiseerd.

Beheer

Personeel

Van maandag tot en met vrijdag, van 9u tot 16u, is er permanentie van de terreinmedewerkers op het doortrekkersterrein. Afhankelijk van de noodzaak laat het arbeidsreglement van de terreinmedewerkers toe om de permanentie af te stemmen op de aanwezige doortrekkers.

© Provincie Antwerpen

Voor die permanentie en de werking van het doortrekkersterrein zijn een terreincoördinator (100%) en terreinbeheerder (50%) actief.

Inkomsten

De vaste standplaatskost bedraagt € 6 per dag. Gemiddeld komen daar de verbruikskosten voor elektriciteit en water, respectievelijk € 2 en € 4 per dag, bij. Dat brengt de gemiddelde verblijfskost op het doortrekkersterrein in Lille op € 12 per dag.

Op 31 december 2023 bedroegen de kasontvangsten € 15.653,01. In 2022 bedroegen de inkomsten nog € 14.230,01.

Afstemming met de andere doortrekkersterreinen

Bij aanvang van elke nieuwe verblijfsperiode nemen de terreinmedewerkers van Lille, Asse, Gent en Kortrijk contact met elkaar op. De medewerkers

leggen de reservaties naast elkaar en bieden waar mogelijk plaats aan families die op een wachtlijst staan.

Er werden dit werkingsjaar zes structurele vergaderingen georganiseerd om de werking van de verschillende terreinen op elkaar af te stemmen en gezamenlijke problematieken te bespreken.

Sociaal medisch netwerk

Samen met de lokale besturen, welzijnscentra, huisartsen en scholen in de buurt is een sociaal netwerk uitgebouwd om het tijdelijke verblijf van de bewoners te begeleiden. Er is ook een polyvalent lokaaltje voorzien waarin diverse activiteiten ontplooid kunnen worden, bijvoorbeeld onderwijs voor de kinderen.

Welzijn en gezondheid

Het sociaal medisch netwerk wordt door de terreinmedewerkers op regelmatige basis op de hoogte gehouden van de situatie op het doortrekkersterrein.

In 2023 maakten twee bezoekers een afspraak met het Artsenhuis in Beerse. Het Vaccinatieteam nam maandelijks telefonisch contact op en kwam één keer ter plaatse om te vaccineren.

Er werden geen hulpvragen gesteld door de doelgroep waardoor er geen interventie van Kind & Gezin op het terrein heeft plaatsgevonden.

In 2023 werd de brochure 'Stoppen met roken' ter beschikking gesteld aan de doelgroep om dat ze opvallend veel roken. De brochure is beschikbaar in het toezichterslokaal.

Tabakstop creëerde de brochure "Stoppen met roken. Het kan!". Het is een uitgebreidere, praktische gids. Je vindt er alle informatie over de verschillende manieren om te stoppen met roken, over nicotinevervangers en over hervallen. Alles wordt toegelicht met testjes en vragenlijsten. De gids verwijst je ook door naar de verschillende mogelijkheden van begeleiding. Met hulp heb je immers drie tot vier keer meer kans om te stoppen met roken.

Het is echter niet altijd makkelijk om de juiste keuze te maken uit alle bestaande begeleidingsinitiatieven. De brochure helpt je door de bomen het bos te zien en de opties te kiezen die het best bij je passen.

Educatieve daginvulling op het terrein

In samenspraak met de terreinmedewerkers en twee Erasmusstudenten uit Italië startte Caritas de spelcaravan op met als doel educatief spelen te organiseren op de verschillende doortrekkersterreinen. Er werd in 2023 4 keer een spelcaravan georganiseerd op het doortrekkersterrein van Lille met wisselende succes.

© Provincie Antwerpen

De terreinmedewerkers ontwikkelde een draaiboek met educatieve spelen om zelf spel-namiddagen te kunnen organiseren voor de kinderen die aanwezig zijn op het terrein.

De campagne voor de werving van een vaste vrijwilliger loopt nog steeds en bestaat uit:

- promotie via verschillende communicatiekanalen: website, sociale media en flyers, bekendmaking op hogescholen met opleidingen in de sociale sector
- een radio-interview op Radio 2, te herbeluisteren op de website van [VRT.NWS](https://www.vrt.nws)
- een interview en artikel over het doortrekkersterrein gepubliceerd op de website van [Caritas](https://www.caritas.be).

Caritas Vlaanderen
is op zoek naar
enthousiaste VRIJWILLIGERS
voor het doortrekkersterrein
in Lille

Wat is het doortrekkersterrein?

Het doortrekkersterrein in Lille is één van de vier doortrekkersterreinen van Vlaanderen. Het terrein is sinds één jaar geopend en biedt een tijdelijke standplaats voor rondtrekkende woonwagenbewoners. Er is, afhankelijk van de grootte van de terreinwagens, ongeveer plaats voor 25 wagens.

We willen de kinderen op het terrein graag een leerrijke en leuke daginvulling bezorgen en zijn daarvoor op zoek naar vrijwilligers.

Hoe kan jij helpen?

- Animatie
- Activiteiten met een educatieve insteek

Waar?

Vosselaarseweg 1A, 2275 Lille, grenzend aan de bestaande carpoolparking en Het GielsBos

Heb jij interesse?

Inschrijven
Scan de QR-code en vul het Google Formulier in

Of stuur een e-mail naar engagement@caritas.be

Vragen & info
Hélène Vanooteghem
0477 56 12 37
engagement@caritas.be

V.v. Dominic Verhoeven

© Caritas

Klachten en meldingen

In 2023 werden er geen specifieke klachten geformuleerd die betrekking hebben op de doelgroep of het terrein. Eenmalig kwam de politie ter plaatse voor een mogelijks verdacht voertuig op het terrein, en dit op vraag van de toen aanwezige doortrekkers.

Evaluatie

De werking van het doortrekkersterrein wordt permanent geëvalueerd door de dienst Wonen van de provincie Antwerpen. In het wekelijks overleg worden de operationele zaken overlopen. Iedere trimester vindt het structureel overleg plaats in functie van het beheer en onderhoud van het terrein en de gebouwen.

© Provincie Antwerpen

Dit jaarverslag wordt bezorgd aan alle betrokken partijen, zijnde gedeputeerde voor Wonen Kathleen Helsen, de burgemeesters van Lille, Beerse en Vosselaar, de politiepost Lille en de politie Taxandria, de brandweer Taxandria, de ambulancedienst van Beerse, en de kabinetsmedewerker van gouverneur Cathy Berx. Indien gewenst kan over het jaarverslag nog een toelichting worden gegeven.